

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII
MOLDOVA

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA

COORDONAT
Ministerul Educației, Culturii
și Cercetării al Republicii Moldova
„ 24 ” 06 2021

APROBAT
Senatul ASEM
„ 28 ” aprilie 2021

Proces verbal Nr. 10

Rector ASEM
Academician, prof. univ. dr.hab.
Gr.BELOSTECNIC

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Ciclul II – studii superioare de master, nivelul de calificare ISCED - 7

Domeniul general de studii:	041. Științe economice
Domeniul de formare profesională:	0410. Economie
Denumirea și tipul programului de master:	Actuarial și riscul în afaceri (de profesionalizare)
Numărul total de credite de studii:	120
Titlul obținut:	Master în științe economice
Baza admiterii:	Diploma de licență sau un act echivalent de studii, diploma de studii superioare
Limba de instruire:	Română
Forma de organizare:	Învățământ cu frecvență

CHIȘINĂU, 2021

CALENDARUL UNIVERSITAR						
Anul de studii	Activități didactice și de evaluare		Stagii de practică	Vacanțe		
	Sem. I	Sem. II		Iarnă	Primăvară	Vară
I	octombrie – ianuarie (16 săptămâni)	februarie – mai (16 săptămâni)	-	decembrie - ianuarie (1 săptămână)	Paști (1 săptămână)	iunie – august (10 săptămâni)
II	septembrie – noiembrie (12 săptămâni)	februarie – mai (16 săptămâni)	noiembrie - decembrie (7 săptămâni)	decembrie - ianuarie (1 săptămână)	Paști (1 săptămână)	-

PLANUL PROCESULUI DE STUDII PE SEMESTRE/ANI DE STUDII								
Cod	Denumirea unității de curs	Număr de ore			Număr de ore pe tipuri de activități		Forma de evaluare	Nr. ECTS
		Total ore	Contact direct	Studiu individual	C	S		
ANUL I de STUDII								
SEMESTRUL I								
Discipline obligatorii								
F.01.O.001.62	Teoria probabilităților/ <i>Probability Theory</i>	150	40	110	28	12	E	5
F.01.O.002.41	Finanțe și piața financiară/ <i>Finance and Financial Markets</i>	150	40	110	28	12	E	5
S.01.O.003.21	Politici micro și macroeconomice/ <i>Micro and Macro Economic Policies</i>	150	40	110	28	12	E	5
F.01.O.004.51	Contabilitatea întreprinderilor mici și mijlocii/ <i>Accounting for SMEs</i>	150	40	110	28	12	E	5
S.01.O.005.62	Statistica/ <i>Statistics</i>	150	40	110	28	12	E	5
F.01.O.006.23	Matematici financiare/ <i>Financial Mathematics</i>	150	40	110	28	12	E	5
Total discipline semestrul I		900	240	660	168	72	6E	30
SEMESTRUL II								
Discipline obligatorii								
F.02.O.007.62	Matematici actuariale/ <i>Actuarial Mathematics</i>	120	32	88	20	12	E	4
F.02.O.008.62	Analiza și predicția seriilor de timp / <i>Time series analysis and prediction</i>	180	44	136	28	16	E	6
S.02.O.009.62	Statistică financiară, bancară și bursieră/ <i>Financial, banking and stock market statistics</i>	120	32	88	20	12	E	4
Discipline opționale								
S.02.A.010.62	Dreptul financiar (bancar și nebanca) <i>Financial law (banking and non-banking)</i>	150	36	114	24	12	E	5
S.02.A.010.51	Metode de diagnostic a activității firmei/ <i>Methods</i>							

	<i>for diagnosing the company's activity</i>							
S.02.A.011.41	Asigurarea riscurilor financiare/ <i>Insurance of financial risks</i>	180	44	136	28	16	E	6
S.02.A.011.11	Teoria riscului/ <i>Risk theory</i>							
S.02.A.012.41	Politici financiare ale întreprinderii/ <i>Financial policies of the company</i>	150	40	110	26	14	E	5
S.02.A.012.11	Gestiunea riscurilor la întreprindere/ <i>Enterprise risk management</i>							
Total discipline semestrul II		900	228	672	146	82	6E	30
Total pe anul I de studii		1800	468	1332	314	154	12E	60
ANUL II de STUDII								
SEMESTRUL III								
Discipline obligatorii								
S.03.O.013.62	Practici actuariale în asigurări de viață, pensii și alte beneficii/ <i>Actuarial Practices in Life, Pension and other Benefits Insurance</i>	150	40	110	26	14	E	5
S.03.O.014.62	Practici actuariale în asigurări generale (non viață)/ <i>Actuarial Practice in General Insurance (Non Life)</i>	180	44	136	28	16	E	6
S.03.O.015.61	Modele de risc/ <i>Risk Models</i>	120	32	88	20	12	E	4
S.03.O.016.62	Stagiul de practică/ <i>Internship</i>	300	-	300	-	-	E	10
Discipline opționale								
S.03.A.017.22	Etica economică/ <i>Economic ethics</i>	150	40	110	26	14	E	5
S.03.A.017.23	Legislație și profesionalism / <i>Legislation and Profesionalism</i>							
Total discipline semestrul III		900	156	744	100	56	5E	30
SEMESTRUL IV								
Discipline obligatorii								
S.04.O.018.21/62	Metodologia și etica cercetării în domeniul de specializare/ <i>Methodology and research ethics in the field of specialization</i>	120	24	96	16	8	E	4
S.04.O.019.62	Teza de master/ <i>Master Thesis</i>	780	-	780	-	-	E	26
Total discipline obligatorii și opționale		900	24	876	16	8	2E	30
Total pe anul II de studii		1800	180	1620	116	64	7E	60
TOTAL GENERAL pe anii de studii		3600	648	2952	430	218	19E	120

STAGIILE DE PRACTICĂ

Stagiile de practică		An de studii	Sem.	Durata nr. săpt./nr.ore	Perioada	Număr ECTS
I.	Practică de master	II	III	7/300	Noiembrie - Decembrie	10

FORMA DE EVALUARE FINALĂ A STUDIILOR

Nr. crt.	Forma de evaluare finală a studiilor	Termene de organizare	Număr ECTS
----------	--------------------------------------	-----------------------	------------

1.	Susținerea tezei de master	Sem. IV, Mai - Iunie	26
----	----------------------------	----------------------	----

UNITĂȚILE DE CURS/MODULELE LA LIBERĂ ALEGERE										
Nr. crt	Denumirea unității de curs/modulului	Anul	Semestrul	Număr de ore			Număr de ore pe tipuri de activități		Evaluări	Nr. ECTS
				Total	Contact direct	Studiu individual	C	S		
1.	Limbi moderne de afaceri	I	I	150	32	118	20	12	E	5
		I	II	150	32	118	20	12	E	5
		II	III	150	32	118	20	12	E	5

MODULUL PSIHOPEDAGOGIC										
Cod	Denumirea activității didactice continuă	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Nr. ECTS	
		Total ore	Contact direct	Studiu individual	curs	seminar	laborator/practice			
ANUL II de STUDII										
SEMESTRUL III										
F.01.O.01	Pedagogie generală	240	60	180	32	28	-	E	8	
F.01.O.02	Teoria și metodologia curriculumului	120	30	90	16	14	-	E	4	
F.01.O.03	Psihologia educației	120	30	90	16	14	-	E	4	
S.01.O.04	Teoria și metodologia instruirii	120	35	85	15	20	-	E	4	
S.01.O.05	Teoria și metodologia evaluării	120	35	85	15	20	-	E	4	
S.01.O.06	Management educațional	90	30	60	15	15	-	E	3	
S.01.O.07	Comunicare educațională	90	30	60	15	15	-	E	3	
SEMESTRUL IV										
S.02.O.08	Practica pedagogică	900	-	900	-	-	900	E	30	
TOTAL		1800	250	1550	124	126	900	8E	60	

MINIMULUI CURRICULAR ÎNȚIAL, DE ORIENTARE CĂTRE ALT DOMENIU								
N/o	Denumirea disciplinei	Total ore	Inclusiv ore		Numărul de ore pe tipuri de activități		Forma de evaluare	Nr. credite de studiu
			Contact direct	Studiu individual	C	S		
1.	Teoria economică (Micro și Macroeconomia)	300	40	260	26	14	E	10
2.	Statistica	150	28	122	18	10	E	5
3.	Finanțe	150	28	122	18	10	E	5
4.	Contabilitate	150	28	122	18	10	E	5
5.	Management	150	28	122	18	10	E	5
6.	Total	900	152	748	98	54	5E	30

MATRICEA CORELĂRII FINALITĂȚILOR DE STUDIU ȘI COMPETENȚELOR FORMATE ÎN CADRUL PROGRAMULUI CU CELE ALE UNITĂȚILOR DE CURS/MODULELOR																
Unitatea de curs	Codul unității de curs	Nr. ECTS	Finalități de studiu (prezentate în Nota explicativă)													
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Discipline obligatorii																
Teoria probabilităților/ <i>Probability Theory</i>	F.01.O.001.62	5	V	V	V	V	V	V				V				
Finanțe și piața financiară/ <i>Finance and Financial Markets</i>	F.01.O.002.41	5	V	V	V	V	V			V	V		V		V	
Politici micro și macroeconomice/ <i>Micro and Macro Economic Policies</i>	S.01.O.003.21	5	V	V	V	V						V				
Contabilitatea întreprinderilor mici și mijlocii/ <i>Accounting for SMEs</i>	F.01.O.004.51	5	V		V	V		V		V		V			V	
Statistica/ <i>Statistics</i>	S.01.O.005.62	5	V				V					V				
Matematici financiare/ <i>Financial Mathematics</i>	F.01.O.006.23	5	V		V					V	V		V	V	V	
Matematici actuariale/ <i>Actuarial Mathematics</i>	F.02.O.007.62	4	V		V	V		V		V		V			V	
Analiza și predicția seriilor de timp / <i>Time series analysis and prediction</i>	F.02.O.008.62	6	V	V	V	V	V	V				V			V	V
Statistică financiară, bancară și bursieră <i>Financial, banking and stock market statistics</i>	S.02.O.009.62	4	V			V	V			V			V			
Practici actuariale în asigurări de viață, pensii și alte beneficii/ <i>Actuarial Practices in Life, Pension, and other Benefits Insurance</i>	S.03.O.013.62	4	V		V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	
Practici actuariale în asigurări generale (non viață)/ <i>Actuarial Practice in General Insurance (Non Life)</i>	S.03.O.014.62	6	V		V						V		V	V	V	
Modele de risc/ <i>Risk Models</i>	S.03.O.015.61	5	V			V	V			V	V		V			
Metodologia și etica cercetării în domeniul de specializare/ <i>Methodology and research ethics in the field of specialization</i>	S.04.O.18. 21/62	4		V		V		V	V					V	V	V
Discipline opționale																
Dreptul financiar (bancar și nebancar)/ <i>Financial law (banking and non-banking)</i>	S.02.A.010.62	5	V	V	V							V				V
Metode de diagnostic a activității firmei/ <i>Methods for diagnosing the company's activity</i>	S.02.A.010.51	5	V		V	V				V	V		V			

Asigurarea riscurilor financiare/ <i>Insurance of financial risks</i>	S.02.A.011.41	6	V		V		V		V	V		V	V			V
Teoria riscului/ <i>Risk theory</i>	S.02.A.011.11	6	V		V		V	V	V		V					
Politici financiare ale întreprinderii/ <i>Financial policies of the company</i>	S.02.A.012.41	5	V			V	V				V					
Gestiunea riscurilor la întreprindere/ <i>Enterprise risk management</i>	S.02.A.012.11	5	V			V	V			V	V		V			
Etica economică/ <i>Economic ethics</i>	S.03.A.017.22	5	V	V	V	V	V	V	V			V				
Legislație și profesionalism/ <i>Legislation and Professionalism</i>	S.03.A.017.23	5	V	V	V	V						V	V			V
Stagiul de practică/ <i>Internship</i>	S.03.O.16.62	10	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Teza de master/ <i>Master Thesis</i>	S.04.O.19.62	26	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V

Finalități de studiu. Finalitățile se vor realiza prin valorificarea conținutului unităților de curs, dar și prin utilizarea adecvată a activităților de predare - învățare - cercetare - evaluare. La finalizarea studiilor studentul va fi competent:

1. Să aplice conceptele și metodele de calcul moderne, tehnicile avansate de analiză a datelor economice și proceselor social-economice prin cuantificarea lor în diverse modele econometrice;
2. Să estimeze și să interpreteze corect modelele unisectoriale și multisectoriale, situația economică și tendințele de dezvoltare;
3. Să conceapă și să elaboreze proiecte de cercetare în domeniile specifice statisticii, ce conduc la noi cercetări și soluții.
4. Să aprecieze rolul metodelor și tehnicilor actuariale la estimarea riscului în asigurări;
5. Să cunoască rolul și importanța unei cercetări statistice actuariale în asigurări;
6. Să studieze eficient tipurile de prime de asigurare specifice diferitor clase de asigurări;
7. Să cunoască conținutul actuariatului în asigurările de viață;
8. Să cunoască conținutul tabelelor de mortalitate și de comutație;
9. Să precizeze și să explice problemele teoretice și metodologice ale actuariatului în asigurările generale (non-viață);
10. Să cunoască conținutul și metodele actuariale și statistice de estimare a rezervelor de asigurare;
11. Să selecteze metodele optime de calculare a primelor și rezervelor de asigurare;
12. Să propună căi de perfecționare a calculului actuariale;
13. Să aprecieze necesitatea utilizării unor metode și tehnici actuariale pertinente în asigurări;
14. Să elaboreze judecăți bazate pe cunoașterea problematicii sociale și etice care apar în muncă sau studiu.

NOTA EXPLICATIVĂ

1. Descrierea programului de studii

Profilul specialității/programului de master: Programul de studii/de master ACTUARIAT ȘI RISCUL ÎN AFACERI se înscrie în domeniul fundamental al științei, culturii și tehnicii 04. BUSINESS, ADMINISTRARE ȘI DREPT, domeniului general de studiu 041. ȘTIINȚE ECONOMICE, domeniului de formare profesională 0410.3 ECONOMETRIE ȘI STATISTICĂ ECONOMICĂ și este în corespundere cu Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin HG nr. 482 din 28.06.2017.

Caracteristicile-cheie ale programului de studii/de master ACTUARIAT ȘI RISCUL ÎN AFACERI sunt: forma de organizare: învățământul cu frecvență; durata studiilor: 2 ani la învățământul cu frecvență; credite de studii: 120 credite ECTS; limba de studiu: română.

La studiile de master la programul dat se pot înscrie: deținătorii diplomelor de studii superioare.

Absolvenții programului de studii/de master ACTUARIAT ȘI RISCUL ÎN AFACERI se certifică prin: Diplomă de master în Științe economice., *titlul obținut este de:* Master în Științe economice.

2. Cunoștințele, abilitățile și competențele asigurate de programul de studii

În conformitate cu misiunea și obiectivele strategice ale ASEM, stipulate în *Carta ASEM, Statutul ASEM, Strategia de dezvoltare a ASEM, Strategia de cercetare și inovare ASEM, Strategia de internaționalizare ASEM*, respectivul program de formare profesională are drept obiectiv major să formeze *personalități integre și competente profesional*, pentru a face față cerințelor actuale și de perspectivă a pieței forței de muncă locale și internaționale, care vor:

- Conștientiza importanța practicării unor activități eficiente și eficace în viața profesională și cea cotidiană;
- Forma și dezvolta competențele necesare pentru autorealizare și obținerea succesului în activitatea profesională;
- Acumula un stoc de cunoștințe și crea valoare academică adăugată în domeniul Actuarialului și riscului în afaceri, care va servi drept bază pentru dezvoltarea personală și profesională.

Totodată, programul va dezvolta la studenți următoarele **competențe - cheie generice:** Competența de rezolvare a problemelor; Spirit de inițiativă și antreprenorial; Gândire critică și strategică; Competența de muncă în echipă; Competența de învățare; Creativitate; Competența de comunicare utilizând și o limbă străină; Competența de operare cu tehnologia informatică; Înțelegere pentru culturile și obiceiurile altor popoare.

3. Obiectivele programului de studii

În conformitate cu misiunea și obiectivele strategice ale ASEM, acest program de formare profesională este orientat spre realizarea cerințelor majore înaintate de piața forței de muncă și are *scopul de a forma economiști/conducători* în științe statistice și actuariale, astfel încât să fie eficientizată activitatea de verificare a modului în care societățile de asigurare stabilesc tarifele de primă, rezervele tehnice și alți indicatori specifici. Pentru a realiza cu succes această ofertă educațională, în ASEM este creat un mediu educațional plăcut, calitativ și productiv, centrat pe student, care se bazează pe următoarele principii de organizare a formării:

- Crearea unui mediu de învățare autentic, apropiat de mediul afacerilor și relevant intereselor persoanei, pentru realizarea obiectivelor proiectate: însușirea de cunoștințe, formarea de deprinderi și de competențe personale, sociale și profesionale;
- Îmbinarea aspectelor de natură teoretică cu cultivarea unor abilități legate de realitățile activităților din domeniul administrării afacerilor;

- Structurarea demersurilor educaționale pe concepția “învăță acționând” și dezvoltarea unor dexterități de ordin practic;
- Valorificarea unor tehnici moderne de instruire, inclusiv de dezvoltare a creativității.

4. Racordarea programului de studii și a conținuturilor Planului de învățământ la tendințele internaționale din domeniu

Planul de învățământ la programul de master ACTUARIAT ȘI RISCUL ÎN AFACERI este racordat la *recomandările Clasificării Internaționale Standard a Educației (ISCED)*, elaborate de Comisia europeană, *Standardele și liniile directoare pentru asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului Superior (ESG)*, 2015, prin implementarea componentelor: temporală, formativă, de acumulare și de evaluare prevăzute în *Planul-cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I), de master (ciclul II) și integrat*, aprobat prin Ordinul MECC nr.120 din 10.02.2020.

5. Evaluarea așteptărilor sectorului economic și social

Programul are menirea de a pregăti specialiști capabile de a activa în diverse sfere ale economiei naționale. Domeniile de activitate ale actuarilor s-au diversificat, consecință a dezvoltării sectorului financiar și al asigurărilor. O companie de asigurări nu poate funcționa fără actuari. Deși majoritatea actuarilor își desfășoară activitatea în domenii asociate cu activitatea de asigurări, numărul celor angajați și în alte domenii continuă să crească. Concentrarea în mare parte a actuarilor în cadrul societăților de asigurări este rezultatul faptului că anume societățile de asigurări au cel mai mult nevoie de soluționarea problemelor de risc și incertitudine.

6. Consultarea partenerilor în procesul de elaborare a programului de studii

Intenția de inițiere a programului de master ACTUARIAT ȘI RISCUL ÎN AFACERI a fost pe larg discutată în cadrul manifestărilor de ordin științific și în cadrul consultărilor organizate de ASEM cu participarea angajatorilor și absolvenților. În procesul elaborării programului au fost studiate bunele practici internaționale de formare a specialiștilor, deoarece necesitatea în specialiști cu profunde cunoștințe în domeniul statisticii și actuarialului este imperioasă pentru participanții profesioniști de pe piața financiară bancară și non-bancară, în special pentru companiile de asigurări și reasigurări, intermediari în asigurări, bănci, Comisia Națională a Pieței Financiare, care, conform legislației în vigoare cu privire la asigurări trebuie să dispună de specialiști pregătiți în evaluarea riscurilor financiare.

7. Relevanța programului de studii pentru piața forței de muncă

Necesitățile societății în formarea specialistului în domeniul ACTUARIAT ȘI RISCUL ÎN AFACERI rezultă din prioritățile de guvernare a Republicii Moldova în perioada actuală și din prevederile legale referitoare la fondurile nestatale de pensii, unde se stipulează că fondurile sunt obligate să prezinte un raport referitor la evaluarea actuarială a obligațiilor aferente contractelor active.

Din cele menționate se poate deduce importanța instruirii unui personal specializat în științe statistice și actuariale, astfel încât să fie eficientizată activitatea de verificare a modului în care societățile de asigurare stabilesc tarifele de primă, rezervele tehnice și alți indicatori specifici.

În contextul modificării legislației din domeniul asigurărilor care se va produce în viitorul apropiat pentru a o ajusta la standardele internaționale, dar și din necesitatea de continuare a procesului de consolidare a acestui sector, rolul și responsabilitățile actuarilor vor fi din ce în ce mai mari.

8. Posibilitățile de angajare a absolvenților

În conformitate cu CLASIFICATORUL OCUPAȚIILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA absolvenții programului de studii se pot realiza prin prisma abilităților obținute în procesul de studiu pe toate palierele de dezvoltare a economiei Republicii Moldova. În acest context, respectivul program de formare profesională are drept obiectiv major să formeze *personalități integre și competente profesional*, pentru a face față cerințelor actuale și de perspectivă a pieței forței de muncă locale și internaționale și ocupa următoarele poziții:

Codul ocupației	Titlul ocupației	Codul categoriei funcției
263101	Cercetător științific în economie	2
263102	Cercetător științific stagiar în economie	2
263103	Consilier probleme economice	2
263107	Economist	2
263105	Consultant probleme economice	2
331401	Actuar	2
221403	Referent statistician	2
221404	Statistician	2

În urma parcurgerii acestui program de masterat, absolvenții vor deține competențele necesare și suficiente pentru angajarea în funcții de conducere sau de execuție ce presupun un înalt nivel de calificare în companii din domeniul contabilității și auditului din țară sau din străinătate.

Absolvenții își pot continua studiile la ciclul III – Doctorat (nivelul 8 ISCED).

9. Accesul la studii a titularilor de diplome obținute după finalizarea respectivului program de studii

Competențele, deprinderile și cunoștințele dobândite pe parcursul studiilor superioare de masterat (nivelul 7 ISCED) pot fi aprofundate prin continuarea studiilor la programele de doctorat (nivelul 8 ISCED), asigurându-se educația și dezvoltarea profesională continuă a absolvenților, în concordanță cu nevoile societății manifestate pe piața forței de muncă.

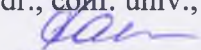
Elaborat și validat
Departamentul Econometrie și statistică
economică

„ 8 ” aprilie 2021
Proces-verbal Nr. 5

Șef departament,
dr., prof. univ.,
 Ion PĂRȚACHI

Avizat
Consiliul Coordonator al Școlii Masterale

„ 14 ” aprilie 2021
Proces-verbal Nr. 5

Director,
dr., conf. univ.,
 Angela CASIAN